

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

СХВАЛЕНО:
Вченою радою
ЧНУ ім. П.Могили
Протокол № 3
« 9 » листопада 2017 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Ректор ЧНУ ім. П.Могили
Л.П. Клименко
« 10 » листопада 2017р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ – бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ – 0306 «Менеджмент і адміністрування»

НАПРЯМ ПІДГОТОВКИ – 6.030601 «Менеджмент»

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ – бакалавр з менеджменту

Гарант освітньої програми Бурдельна Г.О.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	0306 «Управління та адміністрування»
Напрямок підготовки	6.030601 «Менеджмент»
Кваліфікація	бакалавр з менеджменту

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Н.М. Іщенко
« 8 » листопада 2017 р.

В.о. декана факультету
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ О.Б.Філімонова
« 8 » листопада 2017 р.

В.о. завідувача кафедри
менеджменту
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ О.Ю. Стоян
« 8 » листопада 2017р.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Передмова

Освітньо-професійна програма вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 0306 «Управління та адміністрування» напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

ВНЕСЕНО кафедрою менеджменту ЧНУ імені Петра Могили «09» листопада 2017 року, протокол № 3

РОЗРОБЛЕНО:

Робочою групою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили у складі:

- *Бурдельна Ганна Олександрівна*, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту(гарант освітньої програми);
- *Стоян Олександра Юріївна*, д. держ. упр., к.е.н., в.о. завідувача кафедри менеджменту, доцент кафедри менеджменту;
- *Нетудихата Костянтин Леонтійович*, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту;
- *Шатун Володимир Тимофійович*, канд. політ. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту;
- *Мельничук Любов Сергіївна*, канд. екон. наук, доцент (б.в.з.), доцент кафедри менеджменту.

ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

ВСТУП

Освітньо – професійна програма (ОПП) є галузевим нормативним документом, у якому визначено нормативний термін та зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки фахівця освітньо – кваліфікаційного рівня «бакалавр» з напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Освітньо – професійна програма є складовою галузевого стандарту вищої освіти та використовується при:

- розробці навчальних планів, програм навчальних дисциплін і практик;
- розробці засобів діагностики рівня якості освітньо – професійної підготовки бакалаврів;
- визначенні змісту навчання/освіти як бази для оволодіння новими спеціальностями, кваліфікаціями;
- розробці складових стандартів освіти вищих навчальних закладів (варіативної частини освітньо – професійної програми з професійного спрямування).

1. Галузь використання

Цей стандарт поширюється на ЧНУ імені Петра Могили та на його підрозділи, які здійснюють надання освітніх послуг з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр:

- галузі знань **0306 – Менеджмент і адміністрування;**
- напрямку підготовки **6.030501 –Менеджмент;**
- освітнього рівня **вища освіта (бакалавр);**
- кваліфікації **бакалавр з менеджменту;**
- з узагальненим об'єктом первинний рівень управління структурними підрозділами, діяльності операційними системами та процесами в організація;
- з нормативним терміном навчання **чотири роки** для денної форми на основі повної загальної середньої освіти.

Цей стандарт встановлює:

- нормативний термін і зміст навчання за денною формою в ЧНУ імені Петра Могили, обсяг та рівень його засвоєння у процесі підготовки відповідно до вимог варіативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра за напрямом підготовки «Менеджмент»;
- нормативну частину змісту теоретичної і практичної підготовки;
- перелік навчальних дисциплін варіативної частини освітньо-професійної програми, що у цілому забезпечує формування компетенцій бакалавра.

Стандарт є обов'язковим для ЧНУ імені Петра Могили при здійсненні підготовки бакалаврів за напрямом підготовки «Менеджмент», використовується при ліцензуванні та акредитації.

Стандарт призначений для атестації випускників ЧНУ імені Петра Могили – бакалаврів за напрямом підготовки «Менеджмент».

2. Нормативні посилання

1. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.- К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
2. Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 : Наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457.
3. Національна рамка кваліфікацій : [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Перелік галузей знань і спеціальностей : [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>
5. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
6. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації : [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://ihed.org.ua>

3. Розподіл змісту освітньо – професійної програми та навчального часу за циклами підготовки, навчальними дисциплінами й практиками

3.1. Освітньо-професійна програма передбачає такі цикли підготовки:

1. Нормативні навчальні дисципліни:

1.1. Цикл загальної підготовки;

1.2. Цикл професійної підготовки.

2. Вибіркові навчальні дисципліни:

2.1. Цикл загальної підготовки;

2.2. Цикл професійної підготовки.

3.2. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки за циклами, кількість навчальних годин/кредитів ECTS викладання кожної з навчальних дисциплін і практик програми підготовки бакалавра з напрямку «Менеджмент», наведено у табл. дод. А.

4. Нормативний зміст освітньо-професійної програми

4.1. Система знань у вигляді переліку навчальних дисциплін нормативної частини, а також переліку навчальних дисциплін нормативної частини із зазначенням кількості навчальних годин/кредитів їх вивчення наведена у дод. А.

4.2. Анотації навчальних дисциплін, що складаються зі змістовних модулів та поєднані у структурно-логічну схему, наведені у дод. Б.

4.3. Надання кваліфікації «Бакалавр з менеджменту» забезпечується наступними видами практик: виробничою та виробничою-2 практикою.

4.4. Вибіркова частина підготовки бакалавра складається з предметів вибору ЧНУ імені Петра Могили та самостійного вибору студента.

4.5. ЧНУ імені Петра Могили має право у встановленому порядку змінювати назви навчальних дисциплін.

5. Державна атестація випускників

5.1. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених ЧНУ імені Петра Могили «Варіативна частина освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра напряму підготовки «Менеджмент», з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики.

5.2. Формами державної атестації щодо встановлення рівня опанування студентом відповідних компетенцій є: атестаційний екзамен за спеціальністю «Менеджмент», який повинен забезпечити оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей.

5.3. Присвоєння кваліфікації «Бакалавр з менеджменту» здійснює екзаменаційна комісія.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

1. Розподіл змісту освітньо-професійної програми за групами компонентів та циклами підготовки

№ п/ п	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів / %)		
		Обов'язкові компоненти	Вибіркові компоненти	Разом за весь термін навчання
1	2	3	4	5
1.	Цикл загальної підготовки	29/12,1	12/5	41/17,1
2.	Цикл професійної підготовки	140/58,3	59/24,6	199/82,9
Разом за весь термін навчання		169/70,4	71/29,6	240/100

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсум. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП (Нормативні навчальні дисципліни)			
1.1. Цикл загальної підготовки			
ОЗП.1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОЗП.2	Історія України	3	екзамен
ОЗП.3	Історія української культури	3	екзамен
ОЗП.4	Іноземна мова (англійська)	8	екзамен
ОЗП.5	Філософія	3	екзамен
ОЗП.6	Інформаційні системи та технології	4	екзамен
ОЗП.7	Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці)	3	залік
ОЗП.8	Основи екології	2	залік
Всього за цикл:		29	
1.2. Цикл професійної підготовки			
Математика для економістів:			
ОПП.1	вища математика	7	екзамен
ОПП.2	теорія ймовірностей та математична статистика	5	екзамен
ОПП.3	оптимізаційні моделі	4	залік
ОПП.4	Економіка підприємства	4	екзамен
ОПП.5	Основи менеджменту	4	залік
ОПП.6	Адміністративний менеджмент	5	екзамен
ОПП.7	Маркетинг	5	екзамен
ОПП.8	Фінанси	4	екзамен
ОПП.9	Гроші та кредит	4	екзамен
ОПП.10	Облік і аудит	4	екзамен
ОПП.11	Управління персоналом	6	залік
ОПП.12	Менеджмент	4	екзамен
ОПП.13	Операційний менеджмент	3	екзамен
ОПП.14	Стратегічний менеджмент	5	екзамен
ОПП.15	Політична економія	5	екзамен
ОПП.16	Статистика	5	екзамен
ОПП.17	Курсова робота з статистики	1	
ОПП.18	Регіональна економіка	4	екзамен
ОПП.19	Мікроекономіка	4	екзамен
ОПП.20	Міждисциплінарна курсова робота з стратегічного менеджменту	3	
ОПП.21	Тренінг-курс Бренд менеджмент	3	екзамен
ОПП.22	Інноваційний менеджмент	4	залік
ОПП.23	Внутрішня система прийняття рішень	5	екзамен

ОПП.24	Менеджмент в органах державної влади	5	екзамен
ОПП.25	Макроекономіка	6	екзамен
ОПП.26	Вступ до спеціальності	4	залік
ОПП.27	Історія менеджменту	4	екзамен
ОПП.28	Економічний аналіз	3	залік
ОПП.29	Інституційна економіка	4	залік
ОПП.30	Психологія управління	4	екзамен
ОПП.31	Управління змінами	5	залік
ОПП.32	Курсова робота з дисципліни "Основи менеджменту"	1	
ОПП.33	Виробнича практика	3	залік
ОПП.34	Виробнича практика-2	3	залік
Всього за цикл:		140	
Всього за обов'язкові компоненти:		169	
2. Вибіркові компоненти ОП (Вибіркові навчальні дисципліни)			
2.1. Цикл загальної підготовки			
ВЗП.1	Дисципліна 1	3	екзамен
	Економіка праці та соціально-трудова відносини (+ Д 1)		
	Корпоративна соціальна відповідальність		
ВЗП.2	Дисципліна 2	3	екзамен
	Політологія (+ Д 2)		
	Релігієзнавство		
ВЗП.3	Дисципліна 3	3	залік
	Педагогіка (+ Д 3)		
	Логіка		
	Етика та естетика		
ВЗП.4	Дисципліна 4	3	залік
	Господарське та цивільне законодавство		
	Трудове право (+ Д 4)		
ВЗП. 5	Дисципліна 5		залік
	Фізичне виховання		
Всього за цикл:		12	
2.2. Цикл професійної підготовки			
	Блок А		
ВПП.1a	Організація місцевого самоврядування	3	залік
ВПП.2a	Інформаційні системи в менеджменті	4	залік
ВПП.3a	Контролінг	4	екзамен
ВПП.4a	Методологія системного підходу та наукових досліджень	4	залік
ВПП.5a	Професійна етика	3	залік
ВПП.6a	Міжнародні організації	3	екзамен
ВПП.7a	Управління проектами	3	екзамен
ВПП.8a	Основи ділових комунікацій	4	залік
ВПП.9a	Управління громадськими та неприбутковими організаціями	6	екзамен
ВПП.10a	Тренінг-курс Бізнес комунікації	5	екзамен
ВПП.11a	Економічна діагностика	8	екзамен
ВПП.12a	Менеджмент ринку послуг	8	залік
ВПП.13a	Антикризовий менеджмент	4	залік

	Блок б		
ВПП.1б	Формування та використання потенціалу підприємства	3	залік
ВПП.2б	Інформаційні системи в менеджменті	4	залік
ВПП.3б	Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків	4	екзамен
ВПП.4б	Міжнародний менеджмент	3	залік
ВПП.5б	Методологія системного підходу та наукових досліджень	4	залік
ВПП.6б	Менеджмент ЗЕД	3	екзамен
ВПП.7б	Професійна етика	4	екзамен
ВПП.8б	Логістичний менеджмент	3	залік
ВПП.9б	Управління витратами	6	екзамен
ВПП.10б	Тренінг-курс Бізнес комунікації	5	екзамен
ВПП.11б	Управління санацією підприємства	8	екзамен
ВПП.12б	Управління конкурентоспроможністю підприємств	8	залік
ВПП.13б	Самоменеджмент	4	залік
Всього за цикл:		59	
Всього за вибіркові компоненти:		71	
Всього зо освітньо-професійну програму:		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Програма підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 0306 «Управління та адміністрування» напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» ступеня бакалавр загальним обсягом 240 кредитів ECTS передбачає оволодіння студентами 34 навчальними дисциплінами, проходження виробничої та виробничої-2 практики і проведення підсумкової атестації у формі кваліфікаційних екзаменів. Структурно-логічну схему вивчення дисциплін наведено в додатку В.

Анотації дисциплін ОПП

Цикл професійної та практичної підготовки

Економіка підприємства

Мета: формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних економічних знань з теорії та практики господарювання первинної ланки економіки.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Підприємство в сучасній системі господарювання, Трудові ресурси, Капітал, виробничі фонди та нематеріальні ресурси, Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства, Система планування на підприємстві, Організація виробництва та його обслуговування, Продукція: сутність, різновиди і конкурентоспроможність, Витрати підприємства, Результати діяльності підприємства, Антикризова діяльність підприємства.

Предмет: загальні закономірності функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах, процес розробки і прийняття господарських рішень.

Основи менеджменту

Мета: формування сучасного управлінського мислення та системи фундаментальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Менеджмент як мистецтво управління людьми. Еволюція концепції менеджменту. Організація як об'єкт управління. Функції менеджменту. Соціальна відповідальність менеджменту. Планування як функція менеджменту. Організація взаємодії як функція менеджменту. Мотивування як функція менеджменту. Контролювання як функція менеджменту.

Визначення управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень та умови прийняття управлінських рішень. Керівництво та лідерство. Управління конфліктами, змінами і стресами.

Предмет: загальні закономірності, принципи формування та функціонування системи управління організацією.

Адміністративний менеджмент

Мета: формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі адміністративного менеджменту, розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів та технологій підвищення ефективності управління організаційними структурами, завдяки правильному використанню менеджерами різних рівнів принципів та інструментів адміністрування, створення цілісної системи адміністративного управління організацією.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Поняття і сутність адміністративного менеджменту та публічного адміністрування. Виникнення і розвиток теорії адміністрації. Концептуальні засади адміністративного менеджменту. Сучасні концепції адміністративного менеджменту. Основні принципи і норми

адміністративного менеджменту. Функції адміністративного менеджменту. Методи адміністративного менеджменту. Економічні методи адміністративного менеджменту. Соціально-психологічні методи адміністративного менеджменту. Управлінські рішення в адміністративному менеджменті. Методи та способи прийняття управлінських рішень. Основні засади діяльності керівника органу державної влади. Критерії ефективності діяльності керівника органу державної влади. Розвиток і вдосконалення організаційних систем.

Предмет: завдання та функції державно-адміністративного менеджменту.

Маркетинг

Метою вивчення дисципліни є сформувати систему знань про сутність і зміст маркетингу як філософії підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки та конкуренції.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Сутність маркетингу та його сучасна концепція. Класифікація маркетингу. Характеристика маркетингу. Маркетингові дослідження. Маркетингова товарна політика. Маркетингова цінова політика. Маркетингова політика продажу (розподілу). Маркетингова політика комунікацій (просування). Організація маркетингу. Контроль маркетингу. План маркетингу підприємства.

Предмет: процеси й методи вивчення та задоволення потреб споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку.

Фінанси

Метою навчальної дисципліни є формування базових знань з теорії фінансів, засвоєння закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів. Генезис і еволюція фінансів. Становлення та розвиток фінансової науки. Фінансове право і фінансова політика. Фінанси домогосподарств. Фінанси суб'єктів господарювання. Податкова система. Бюджет. Бюджетна система. Бюджетний дефіцит. Державний кредит. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання. Соціальні позабюджетні фонди. Страхування. Страховий ринок. Фінансовий ринок. Фінансовий менеджмент. Фінансова безпека держави. Міжнародні фінанси. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою. Фінанси Європейського Союзу.

Предмет: економічні відносини з приводу формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих фондів у грошовій формі.

Гроші та кредит

Метою: викладання навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є вивчення теоретико-методологічних засад і організаційно-правового механізму функціонування в ринковій економіці грошей, кредиту і банків.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Сутність і функції грошей. Грошовий обіг і грошові потоки. Грошовий ринок. Грошові системи. Інфляція та грошові реформи. Валютний ринок і валютні системи. Механізм формування пропозиції грошей та грошово-кредитна політика. Роль грошей у ринковій економіці.

Теорія грошей. Сутність та функції кредиту. Форми, види і роль кредиту. Теоретичні засади процента. Фінансове посередництво грошового ринку. Теоретичні засади діяльності комерційних банків. Центральні банки в системі монетарного та банківського управління. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співробітництво з Україною.

Предметом: вивчення навчальної дисципліни є грошова і банківська системи як центральні ланки інфраструктури грошового ринку.

Облік і аудит

Мета: формування теоретичних знань і набуття практичних навичок з організації та ведення бухгалтерського обліку і фінансової звітності, а також використання їх результатів, як інформаційної бази прийняття ефективних управлінських рішень.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Теоретичні основи бухгалтерського обліку, методи бухгалтерського обліку, організація бухгалтерського обліку діяльності суб'єктів господарювання, бухгалтерський облік основних господарських процесів діяльності суб'єктів господарювання, аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності, організація аудиту фінансової звітності, методика аудиту фінансової звітності, інформаційні ресурси обліку і аудиту в управлінні підприємством.

Предмет: теоретико-методичні та практичні положення бухгалтерського обліку, звітності підприємств та аудиту.

Управління персоналом

Мета: формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та реалізації кадрової політики в сучасних організаціях, раціонального відбору працівників на посади та формування дієвого трудового колективу, оцінювання та розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Управління персоналом у системі менеджменту організацій. Управління персоналом як соціальна система. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації. Організація діяльності та функції служб персоналу. Кадрове планування в організаціях. Організація набору та відбору персоналу. Залучення персоналу: створення бази даних кваліфікованих кандидатів для відбору. Характеристика джерел залучення кандидатів. Роль кадрових агентств. Трудова адаптація та її види: організаційна, соціально-психологічна, професійна, психофізіологічна. Формування колективу організації. Згуртованість та соціальний розвиток колективу. Соціально-психологічні особливості колективу як об'єкта управління. Оцінювання персоналу в організації. Управління розвитком і рухом персоналу організації. Управління процесом вивільнення персоналу. Соціальне партнерство в організації. Ефективність управління персоналом.

Предмет: діяльність, що спрямована на досягнення найефективнішого використання працівників для досягнення цілей підприємства та особистісних цілей.

Менеджмент

Мета: Головною метою викладання дисципліни є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Зміст дисципліни: Поняття і сутність менеджменту. Предмет, об'єкт і суб'єкт менеджменту. Основні риси та характеристики менеджменту. Види менеджменту. Організація як соціотехнічна система. Види організацій. Характеристики організацій. Функції менеджменту. Управління як процес. Особливості управлінської діяльності. Ролі та завдання менеджерів. Історія розвитку менеджменту. Розвиток практики управління. Виникнення управління як галузі знань. Виникнення управління як науки. Школи управління. Сучасні концепції менеджменту. Розвиток вітчизняної науки управління. Принципи і методи управління. Загальні принципи управління. Принципи управління за планово-адміністративної системи господарювання. Сучасні принципи управління і методологія їх розроблення. Методи управління, їх сутність і особливості. Внутрішнє середовище організації. Складові внутрішнього середовища організації. Цілі як засоби формування і розвитку організації. Структура організації. Система технологій організації. Людські ресурси організації. Організаційна культура як об'єднуючий елемент внутрішнього середовища організації. Взаємозалежність внутрішніх складових організації. Зовнішнє середовище організації. Сутність і характеристики зовнішнього середовища організації. Середовище прямої дії (мікросередовище) організації. Середовище непрямой дії (макросередовище) організації. Міжнародне середовище організації. Організування комунікаційного процесу. Комунікація як засіб інформаційного забезпечення процесу управління. Види комунікацій в організації. Комунікаційний процес, його елементи та етапи. Способи комунікації в організації. Комунікаційні канали. Особливості міжособистісних комунікацій і умови їх ефективного здійснення. Комунікаційні перешкоди і засоби їх подолання. Комунікаційні мережі. Технічне забезпечення комунікаційного процесу в організації. Інформаційні системи. Процес прийняття управлінських рішень. Місце управлінських рішень у процесі управління. Типи управлінських рішень і вимоги до їх прийняття. Технологія прийняття управлінського рішення. Загальні підходи до розв'язання управлінських проблем. Методи обґрунтування управлінських рішень. Функція менеджменту «планування». Сутність, завдання і принципи планування. Види внутріорганізаційного планування. Система планів в організації. Методологія і етапи стратегічного планування. Види функціональних стратегій і чинники їх вибору. Управління реалізацією стратегічного плану. Проблеми й особливості застосування стратегічного планування у вітчизняних організаціях. Функція менеджменту «організування». Сутність функції «організування». Організаційна структура і принципи її побудови. Формування підрозділів організації. Централізація і децентралізація у побудові організації. Повноваження і обов'язки. Чинники, що впливають на побудову організаційної структури. Види організаційних структур. Організаційний розвиток. Стратегія організаційних змін. Функція менеджменту «мотивування». Сутність і роль мотивування. Типи мотиваційних теорій. Проблеми формування ефективного мотиваційного механізму на підприємстві. Функція менеджменту «контролювання».

Місце контролювання у системі управління. Види управлінського контролю. Сутність і етапи процесу контролювання. Система контролю і умови її ефективного функціонування. Основні види управлінського контролю. Контролювання поведінки працівників. Формування і розвиток колективу. Людина та організаційне оточення. Сутність, види і характеристика колективів (груп). Чинники, що впливають на ефективність роботи групи. Формування і розвиток колективу. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти.

Керівництво і лідерство. Влада, її форми та джерела. Теорії лідерства.

Предмет: закони, закономірності, принципи, функції, форми і методи цілеспрямованої діяльності людей у процесі управління соціально-економічними процесами на рівні організації (фірми, підприємницької структури).

Операційний менеджмент

Мета: формування у майбутніх менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи. Операційна система організації: поняття, склад та види. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати. Управління процесом проектування операційної системи. Управління поточним функціонуванням операційної системи. Основи менеджменту якості. Управління результативністю операційної діяльності.

Предмет: закономірності планування, створення та ефективного використання операційної системи підприємств і організацій різних форм власності та галузей економіки.

Стратегічний менеджмент

Мета: розширити і поглибити знання студентів з основ теорії і практики стратегічного менеджменту, сформувати вміння і навички розробки стратегії організації, виробити у майбутніх менеджерів стійку переконаність у необхідності стратегічного підходу до управління організаціями.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Загальна характеристика стратегічного менеджменту. Еволюція стратегічного менеджменту. Стратегічне планування в системі менеджменту. Стратегії щодо продукту. Стратегії інтеграції. Стратегії диверсифікації. Конкурентні стратегії організації. Міжнародні стратегії. Фінансова стратегія. Маркетингова стратегія. Стратегія виробництва. Кадрова стратегія. Інноваційна стратегія. Інвестиційна стратегія. Аналіз середовища організації. Розробка місії та стратегічних цілей. Оцінювання і вибір стратегії. Реалізація стратегії. Організаційна структура як інструмент стратегічного управління.

Предмет: є процес формування ефективних організаційних основ аналізу дії факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, розробка проекту установчих та внутрішньофірмових регламентуючих документів.

Політична економія

Мета: теоретичне обґрунтування соціально-економічних процесів, які відбуваються у суспільстві; розкриття закономірностей розвитку суспільного виробництва; формування у студентів економічного образу мислення, наукового світогляду, вміння постійно оновлювати і вдосконалювати знання, використовувати їх для аналізу господарської практики.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Предмет та метод політичної економії, Форми суспільного виробництва, Товарне виробництво. Товар і гроші, Капітал і наймана праця, Заробітна плата, Процес нагромадження капіталу, Кругооборот і оборот капіталу, Відтворення і обіг усього суспільного капіталу, Витрати виробництва і прибуток, Торговий капітал і торговий прибуток, Позичковий капітал і позичковий процент, Національний доход, Економічні цикли та кризи, Закономірності та етапи розвитку капіталістичної економічної системи,

Предмет: сутність та механізм дії економічних законів, закономірності розвитку суспільного виробництва, суттєві риси основних соціально-економічних систем та напрямки їх еволюції.

Безпека життєдіяльності (безпека життєдіяльності, основи охорони праці)

Мета: полягає у набутті студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Категорійно-понятійний апарат безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек. Характеристика людини у системі у системі «людина – середовище». Основи фізіології людини в контексті його здоров'я і безпеки. Роль сприйнятливості в безпеці життєдіяльності людини. Середовище життєдіяльності людини. Безпека в умовах кримінальної злочинності і тероризму. Перша допомога при нещасних випадках. Безпека життєдіяльності в законах і підзаконних актах. Загальні питання охорони праці. Правове та нормативне регулювання охорони праці. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Санітарно-гігієнічні та ергонометричні основи охорони праці. Повітряне середовище виробничих приміщень. Освітлення виробничих приміщень. Виробничий шум, ультра- та інфразвук й виробнича вібрація. Електромагнітні поля та випромінювання різної фізичної природи та частотних діапазонів. Іонізуюче випромінювання. Загальні вимоги безпеки праці. Електробезпека. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах.

Предмет: захист людей від зовнішніх та внутрішніх небезпек, збереження їх здоров'я і працездатності в будь-яких умовах існування, зниження ймовірності

виникнення надзвичайних ситуацій при мінімізації витрат щодо запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

Статистика

Мета: оволодіння студентами статистичними способами збору та методами аналізу інформації, на напрацювання уміння узагальнення статистичних даних, підготовки обґрунтованих висновків для їх використання у господарській діяльності.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Поняття і предмет статистики. Етапи статистичного дослідження. Статистична сукупність. Зведення і групування статистичних даних. Статистичні таблиці і графіки. Статистична оцінка залежностей. Критерії вибору рівнянь залежностей та оцінки достовірності його параметрів. Нормативні розрахунки рівнів чинників та результативних показників. Ряди динаміки. Статистичні індекси. Вибіркове спостереження. Статистика населення. Статистика зайнятості населення. Статистика оплати праці. Статистика основних і оборотних виробничих фондів. Статистика виробництва промислової та сільськогосподарської продукції. Статистика витрат на продукцію (товари, роботи, послуги). Статистика споживчого ринку та цін. Статистика фінансових результатів господарської діяльності. Статистика доходів і витрат населення. Система національних рахунків. Комплексна оцінка соціально-економічних показників міжнародної статистики.

Предмет: кількісна і якісна сторони суспільно-економічних явищ і процесів в конкретних умовах місця і часу, статистичні показники і методи кількісних і якісних відношень масових суспільно-економічних явищ.

Регіональна економіка

Мета: формування знань щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану регіонального розвитку економіки та про територіальну і галузеву структуру господарського комплексу, а також об'єктивну необхідність раціонального використання всіх видів ресурсів і охорони навколишнього середовища.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Теоретико-методологічні основи Регіональної економіки, Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів, Економічне районування та територіальна організація господарства, Регіон в системі територіального поділу праці, Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики, Механізм реалізації регіональної економічної політики, Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах, Природний та трудовий потенціал України, Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення, Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем, Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку, Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури, Фактори сталого розвитку продуктивних сил.

Предмет: зміст економічних категорій; взаємозв'язок понять та показників; господарський механізм функціонування на рівні місцевого самоврядування; механізм розміщення продуктивних сил; методи кількісної і якісної оцінки

економічних явищ; шляхи підвищення ефективності використання потенціалу території.

Мікроекономіка

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів з основними поняттями сучасної економічної теорії, базовими мікроекономічними моделями, за допомогою яких аналізуються результати прийняття рішень економічними суб'єктами: домогосподарствами та фірмами; умовами рівноваги на різноманітних типах ринків, включаючи ринки ресурсів; проблемами загальної рівноваги та добробуту.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Предмет (метод) мікроекономіки. Методологія та інструментарій мікроекономіки. Теорія граничної корисності і поведінка споживача. Формування оптимуму споживача. Моделювання поведінки споживача на ринку товарів. Ринковий попит. Теорія виробництва. Витрати і обсяг виробництва. Ринкова пропозиція. Максимізація прибутку і нетривала рівновага на конкурентному ринку. Тривала рівновага конкурентного ринку. Ринок за умов монополії. Олігополія. Монополістична конкуренція. Структура ринку та ефективність. Конкурентні ринки ресурсів. Недосконала конкуренція на ринках ресурсів. Ринок землі і капіталу. Аналіз часткової та загальної рівноваги. Вступ до інституційної теорії. Екстерналії. Суспільні блага та ефективність.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, закони і закономірності, що формують основи раціональної поведінки економічних суб'єктів.

Державне та регіональне управління

Мета: формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Основи теорії державного управління. Еволюція державного та регіонального управління. Державна влада та державне управління. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку. Роль різних гілок влади у процесі державного управління. Державне управління на регіональному рівні. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні. Центральні органи виконавчої влади в Україні. Регіональні органи державного управління. Місцеве самоврядування та його особлива роль у державному управлінні. Внутрішня організація та управління органу державної влади Державна служба в Україні Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади відносини органів публічної влади в системі управління. Розвиток системи державного та регіонального управління. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні. Створення сучасної системи державного управління

Предметом навчальної дисципліни є вивчення системи державного та регіонального управління, принципи, методи та інструментарій державного та регіонального управління.

Інноваційний менеджмент

Метою: дисципліни є формування знань щодо теоретичних і практичних засад управління інноваціями, сучасного стану та орієнтації економіки України на підвищення активізації інноваційної діяльності.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Інноваційний менеджмент у системі управління організацією. Інноваційна діяльність як об'єкт інноваційного менеджменту. Державна підтримка інноваційного менеджменту. Організаційні форми інноваційної діяльності. Маркетинг в інноваційній сфері. Планування інноваційних процесів. Фінансування нововведень і ризику. Управління інноваційними програмами і проектами. Ефективність інноваційної діяльності.

Предметом: вивчення дисципліни є напрями інноваційної діяльності організацій.

Внутрішня система прийняття рішень

Мета: сформувати в студентів потрібний рівень професіоналізму діяльності у сфері управління, оволодіння технологією прийняття ефективних рішень в обсязі класифікаційних вимог до фахівця.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Основні поняття. Методологія внутрішнього прийняття рішень. Закони, принципи та методи, що впливають на розробку та реалізацію технології прийняття управлінських рішень. Людина в системі прийняття рішень. Психологічний аспект прийняття управлінських рішень. Прийняття управлінських рішень у системі управління. Системи підтримки прийняття управлінських рішень. Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття рішення. Основні етапи розробки управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Методи технології прийняття управлінських рішень. Прийняття й реалізація стратегічних і тактичних рішень. Прийняття рішень в операційному менеджменті. Маркетингові рішення. Фінансові рішення. Прийняття рішень з управління персоналом.

Предмет: є навчитися сучасним методам прийняття управлінських рішень та виробити уміння користуватися представленими методами.

Менеджмент в органах державної влади

Мета: формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань і практичних навичок щодо прийняття і виконання управлінських рішень у сфері державного управління та місцевого самоврядування. Формування професійних знань та компетентностей щодо особливостей застосування сучасних управлінських технологій та інструментарію в управлінні державними організаціями, а також шляхів підвищення його ефективності в умовах реформ в Україні.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Суть і особливості менеджменту в державних організаціях. Види державних організацій та особливості управління ними. Загальні риси державного управління організаціями. Організаційна структура державних організацій. Підходи та методи побудови організаційних структур управління державними організаціями. Центри зайнятості: особливості структури та менеджменту. Функціональний аналіз та контролінг діяльності

державних організацій. Аналіз політичних, економічних, соціальних та технологічних(PEST-аналіз) особливостей роботи державних організацій. Аналіз стратегічних можливостей державних організацій. Кадровий менеджмент у державних організаціях. Організація діловодства в діяльності державних організацій. Менеджмент державних організацій: комунікативний аспект. Менеджмент державних організаціях: зарубіжний досвід. Внутрішньо-організаційні конфлікти і стреси.

Предмет: процес менеджменту в державних організаціях: принципи та підходи до організації діяльності державних організацій; оргструктура; організаційні відносини (координації, субординації...); взаємозв'язки(інформаційні, функціональні...); процедури (розроблення та прийняття рішень, контроль, затвердження документів тощо); функції; стандарти та норми (керованості, підпорядкованості..); документи (регламенти, угоди, правила, інструкції...); ресурсне забезпечення державних організацій.

Макроекономіка

Метою: викладання навчальної дисципліни "Макроекономіка" є розкриття механізму функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою й апробованих економічною практикою і набуття студентами відповідних професійних компетентностей, що забезпечують формування соціально-економічної поведінки.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Макроекономіка як наука. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. Ринок праці. Товарний ринок. Грошовий ринок. Інфляційний механізм. Споживання домогосподарств. Приватні інвестиції. Сукупні витрати і ВВП. Економічна динаміка. Держава в системі макро- економічного регулювання. Зовнішньоекономічна діяльність.

Предметом: навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та організаційно-економічні аспекти функціонування національної економіки та формування основних механізмів її регулювання.

Дисципліни за вибором навчального закладу циклу професійної та практичної підготовки

Основи екології

Мета: передбачено вивчення головних положень сучасної екології та основних питань охорони і раціонального природокористування та ресурсозбереження.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Теоретичні основи екології. Вчення про біосферу. Екосистеми. Ноосфера. Роль екологічної сфери у структурі господарства та її взаємозв'язок з матеріальним виробництвом і невиробничою сферою. Еколого-економічні проблеми розвитку і розміщення торгівлі. Ринкові відносини у сфері природокористування. Основи управління, контролю та господарський механізм природокористування. Методологічні підходи до управління природокористуванням. Законодавчі функції управління. Фінансовий механізм природоохоронної діяльності. Екологічний моніторинг. Екологічна безпека

життєдіяльності якістю природного середовища. Екологічний контроль, його об'єкти і форми. Формування ринку екологічних послуг Екологічне страхування, екологічний маркетинг, екологічний менеджмент, екологічний аудит. Соціологічні проблеми урбанізації та охорона здоров'я.

Предмет: є основні поняття і закони екології, екологічні проблеми, пов'язані із змінами і перетвореннями природних процесів і компонентів природи, ознайомлення з глобальними екологічними кризами в Україні та світі; основні закономірності взаємодії людини, суспільства і природи, особливості впливу антропогенних чинників на природне середовище та його зворотну дію, методи управління процесами природокористування, у тому числі економічні.

Вступ до спеціальності

Мета: сформувати у студентів уявлення щодо сфери професійної діяльності, її місця і ролі в суспільному виробництві, надати загальну характеристику знань по спеціальності і засобів її засвоєння, показати взаємозв'язок теорії і практики управління, дати студентам теоретичні знання і практичні навички, необхідні для ефективної роботи в управлінні будь-якою організацією.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Сутність, зміст, основні поняття, особливості і специфіка менеджменту. Нормативно-правове забезпечення навчального процесу у ВНЗ України та ЧНУ ім. Петра Могили. Адаптація студентів до навчального процесу у вищому навчальному закладі. Структура і зміст курсу «Менеджмент». Організація ефективної навчальної роботи студента у ВНЗ. Вища освіта і Болонський процес. Сфери майбутньої професійної діяльності бакалаврів з менеджменту. Визначення цілей індивідуальної та професійної діяльності. Визначальні риси особистості сучасного менеджера. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності. Етика службових відносин в організації. Основи раціональної самоорганізації праці менеджера. Технологія професійного успіху менеджера.

Предмет: функціонування системи менеджменту організацій у різних організаційно-економічних формах.

Історія менеджменту

Мета: оволодіння теоретичними знаннями і практичними навиками з питань еволюції управлінської думки; формування у студентів розуміння особливостей теорії та практики управління, які необхідні майбутньому керівнику; розвиток у майбутніх менеджерів управлінської думки в контексті з економічними, соціальними і політичними аспектами життя.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Теоретичні основи курсу «Історія менеджменту». Управлінська думка і практика управління в ранніх цивілізаціях Сходу. Управлінські ідеї і практика в європейській цивілізації (до індустріального періоду). Промислова революція та її вплив на розвиток менеджменту. Розвиток менеджменту в індустріальній системі. Становлення школи наукового менеджменту. Становлення адміністративної теорії менеджменту. Становлення школи людських відносин. Розвиток управлінської думки і підходів в загальній теорії управління. Зародження вітчизняного наукового менеджменту.

Предмет: особливості теорії та практики управління, які необхідні майбутньому керівнику.

Економічний аналіз

Метою: вивчення дисципліни є формування у студентів системи теоретичних знань, вмінь та навичок практичної роботи з аналізу виробничої й фінансово-комерційної діяльності підприємства, які дозволили б їм найкращим чином досягти економічних цілей виробництва – одержання високих прибутків у результаті виявлення резервів виробництва й розробки заходів щодо їх реалізації, вибору найбільш оптимальних рішень на перспективу.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу. Метод і методичні прийоми економічного аналізу. Види аналізу та його інформаційне забезпечення. Організація аналізу господарської діяльності. Аналіз виробництва й реалізації продукції (робіт, послуг). Аналіз довгострокових активів підприємства. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання. Аналіз собівартості і витрат на виробництво й збут продукції. Аналіз прибутку і рентабельності. Аналіз фінансового стану підприємства.

Предметом: дисципліни є причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ та процесів.

Інституційна економіка

Мета: ознайомлення студентів з сучасною методологією і теорією пізнання економічних систем на мікро- та макrorівнях, ринковою господарською системою як відкритою нелінійною системою, що знаходиться в безперервному русі, сутність та роль економічних інститутів та економічних організацій в забезпеченні функціонування та розвитку ринкової господарської системи, органічного поєднання теорії та практики господарської діяльності.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Предмет і метод інституціональної економіки, Формування та етапи розвитку інституціоналізму, Інституціональна структура ринкової економіки, Права власності, Трансакції та трансакційні витрати, Економічні організації, Домогосподарство, Держава як економічна організація, Контракти, Людський капітал і мотивація, Інституційна трансформація економіки України.

Предмет: механізм функціонування сучасних економічних організацій, структура інститутів національної ринкової економіки, зміст контрактних відносин між суб'єктами ринку, аналіз діяльності бізнес-організацій.

Психологія управління

Мета: формування у майбутніх менеджерів розуміння сутності психології управління як науки, що вивчає закономірності управлінської діяльності, ролі психологічного фактору в процесі управління, сутності психологічних механізмів прийняття рішень, вмінь і методів оптимального використання знань про структуру особистості, групову динаміку, способів точного засвоєння, відтворення і тлумачення

основних понять психології управління, форм ефективного здобуття і застосування управлінських умінь та навичок.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Загальні засади психології управління. Історія і сучасний стан розвитку психології управління. Психологія особистості та організації в управлінні. Психологія управлінської діяльності. Соціально-психологічні особливості управління. Зміст, структура і психологічні компоненти управління організаціями. Психологічна характеристика керівників організацій. Психологічні особливості працівників організацій. Психологічні основи взаємодії керівників та працівників в організації. Попередження та подолання конфліктів в колективі.

Предмет: сутність психології управління персоналом у сучасних умовах; психологія особистості працівника та керівника у процесі здійснення управління.

Управління змінами

Мета: формування у студентів управлінських вмінь та навичок з питань управління організаційними змінами.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Управління розвитком і особливості процесів організаційних змін у сучасних умовах. Концепція і стратегія управління змінами. Особливості управління змінами на етапах життєвого циклу підприємства. Влада та стилі керівництва в управлінні змінами. Розвиток організації в сучасних умовах та проблеми управління опором змінам. Управління змінами у стратегічному розвитку організації. Механізми адаптивного управління змінами: методологічні підходи та організаційні рішення

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інтегрована сукупність управлінських відносин у процесі управління індивідуальними, груповими та організаційними змінами на підприємстві.

Організація місцевого самоврядування

Мета: формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо специфіки інституту місцевого самоврядування в контексті фундаментальних засад демократичного врядування.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Поняття, ознаки та основи місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Соціальні основи місцевого самоврядування. Функції й повноваження місцевого самоврядування. Принципи та компетенція місцевого самоврядування в Україні. Форми та методи діяльності органів місцевого самоврядування. Гарантії діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. Історія місцевого самоврядування в Україні. Світові моделі та наукові теорії розвитку місцевого самоврядування. Світовий досвід організації місцевого самоврядування та перспективи його впровадження в Україні. Загальні принципи належного врядування. Нормативно-правове забезпечення місцевого самоврядування в Україні. Організація роботи представницьких органів місцевого самоврядування. Форми співпраці депутатів з громадськими організаціями та ЗМІ. Організація роботи

виконавчих органів місцевих рад. Сучасні тенденції у місцевому самоврядуванні. Формування позитивного іміджу органів місцевого самоврядування.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення інституту місцевого самоврядування, принципи, методи та інструментарій організації роботи органів місцевого самоврядування.

Інформаційні системи в менеджменті

Мета: засвоєння теоретичних і практичних знань з питань створення та функціонування інформаційних систем і технологій менеджменту, а також набуття студентами знань з побудови та функціонування інформаційних систем у менеджменті (ИСМ) на рівні підприємств та організацій.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Інформаційні системи та їх роль у менеджменті. Концептуальні основи інформаційних систем у менеджменті. Функціональні можливості інтегрованих систем Інформаційні технології та технологічні процеси обробки інформації, пов'язаної з менеджментом. Організація інформаційної бази для систем менеджменту. Інформаційна система виробничого менеджменту. Системи управління корпоративними бізнес-процесами та розвиток інформаційних систем менеджменту на сучасному ринку інформаційних технологій. Інформаційна система підтримки прийняття рішень для управління. Інформаційно-аналітичні технології сучасних систем менеджменту. Проблеми інтелектуалізації систем менеджменту та основні принципи їх створення. Інформаційні технології підтримки взаємопов'язаних комплексів у логістичних системах управління. Сучасні вітчизняні та закордонні фірми-розробники інформаційних систем менеджменту

Предметом вивчення дисципліни є теорія, методи, створення та функціонування інформаційних систем і технологій менеджменту.

Контролінг

Мета: є оволодіння студентами професійними знаннями, спрямованими на вдосконалення та підвищення професійної майстерності суб'єктів підприємництва в управлінні ресурсами підприємства (організації) в умовах нестабільності як внутрішніх, так і зовнішніх факторів.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Історія розвитку контролінгу. Суть контролінгу та сфера його застосування, цілі, функції і завдання. Виявлення основних причин незадовільного забезпечення необхідною інформацією, шляхи виявлення і реагування на існуючі ситуації. Основи контролінгу. Дослідження ринків і аналіз постачальників. Вивчення забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Сутність і сфери застосування ABC-аналізу та XYZ-аналізу. Визначення верхньої межі ціни. Контролінг забезпечення ресурсами. Контролінг виробництва. Контролінг маркетингу. Фінансовий контролінг. Стратегічний контролінг маркетингу. Дослідження ринку, його сегментування. Просування товару на ринок. Аналіз сильних і слабких сторін. Портфельний аналіз. GAP-аналіз. Оперативний контролінг маркетингу. Порівняльні розрахунки. Контролінг інвестицій. Контролінг інноваційних процесів. Планування та бюджетування в системі контролінгу.

Предмет: надання знань про формалізацію задач планування, організації та управління діяльністю сільськогосподарських підприємств, побудову економіко-

математичних моделей й прийняття рішення на основі отриманих оптимальних величин змінних в умовах визначеності й невизначеності.

Методологія системного підходу та наукових досліджень

Мета: формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо основні методологічних засад наукового дослідження, системного аналізу, організації наукового дослідження та оформлення його результатів.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Методологічні засади системного підходу та системного аналізу. Системний підхід, його місце та роль у науковому пізнанні. Принципи системного підходу. Сутність системного аналізу та його предмет. Історія розвитку системного підходу. Категоріальний апарат науки та системного аналізу. Поняття системи та її властивості. Принципи, основні етапи та методи системного аналізу. Наукове пізнання і моделювання. Модель як метод описування системи. Класифікація моделей. Моделі складу та структури системи. Методи моделювання систем. Системний аналіз організації. Методологічні основи наукового дослідження. Технологія та організація наукової діяльності. Структура наукового дослідження. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Технологія підготовки магістерської роботи. Оформлення і захист магістерської роботи. Загальний зміст магістерської та вимоги до її оформлення. Правила подання текстового матеріалу. Правила подання ілюстрацій, таблиць і формул. Оформлення посилань і цитування. Захист магістерської роботи.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення методологічних засад наукового дослідження, системного аналізу, організації наукового дослідження.

Професійна етика

Мета: формування у студентів знань в галузі етики, навичок застосування норм моралі в умовах майбутньої професійної діяльності.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Методологічні засади професійної етики, Предмет, завдання, специфіка професійної етики, Кодекси професійної етики, Соціально-психологічні та організаційні передумови забезпечення професійної діяльності, Етикет в професійній діяльності, Особливості міжкультурної комунікації.

Предмет: основні етичні поняття та категорії, зміст та особливості професійної етики в професійній діяльності, можливі шляхи вирішення моральних конфліктних ситуацій в професійній діяльності, поняття етикету, його роль у професійній діяльності.

Міжнародні організації

Мета: ознайомлення студентів з основними поняттями та ключовими проблемами теорії та практики міжнародних організацій.

Зміст: дисципліни розкрито в наступних темах: Загальна характеристика міжнародних організацій. Види та функції міжнародних організацій. Універсальні організації в системі міжнародних організацій та світовій політиці. Регіональні та субрегіональні міжнародні організації. Рада Європи як одна з регіональних організацій. ЄС. Міжнародні організації у сфері безпеки. Міжнародні економічні

організації. Міжнародні неурядові організації та формування глобального громадянського суспільства. Організації з регулювання в соціальній сфері.

Предмет: статутні засади та практична діяльність міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних відносин.

Управління проектами

Мета: знайомство студентів із сутністю та інструментами проектного менеджменту, що дозволяє кваліфіковано приймати рішення по управлінню командою проекту, координування обладнання, матеріалів, фінансових засобів і графіків для виконання певного проекту в заданий час в межах бюджету і для задоволення замовника (споживача).

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Загальна характеристика управління проектами. Концепція та розробка підприємницького проекту. Основні форми організації структури проекту. Планування проекту як складова управління проектами. Мережеве і календарне планування проекту. Планування витрат і проектного бюджету. Контроль виконання проекту. Управління ризиками в проектах. Управління якістю проекту.

Предмет: проект як об'єкт управління.

Основи ділових комунікацій

Мета: розкрити сутність ділових комунікацій у межах соціальних комунікацій, розкрити їх специфіку порівняно з іншими видами соціальних комунікацій.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Поняття та предмет ділових комунікацій в промисловій галузі. Роль інформації в діловій комунікації. Поняття комунікативного процесу. Комунікативна структура організації. Організація електронних потоків документів в органах державного управління. Умови ефективних ділових комунікацій. Комунікативні бар'єри.

Предмет: основні поняття та категорії теорії ділових комунікацій, специфіка ділових комунікацій на підприємстві, роль інформації в діловому спілкуванні, структура комунікативних процесів.

Управління громадськими та неприбутковими організаціями

Мета: визначається змістом тих системних знань і умінь, котрими повинен оволодіти бакалавр-менеджер з питань методологічних засад управління організаціями, з питань стратегічного управління організаціями за рахунок формування у них стратегічного мислення; формування певних навичок та умінь щодо практичного аналізу діяльності громадських об'єднань.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Історія становлення та розвитку громадських організацій. Соціально-економічна природа організацій громадського суспільства. Зміст стратегічного управління в громадських організаціях. Формування стратегічних цілей і завдань. Управління результативністю діяльності громадських організацій. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок. Поняття та види благодійних організацій та волонтерських організацій і правові умови їх діяльності. Особливості правового статусу Товариства Червоного

Хреста України. Зв'язки з громадськістю у системі комунікацій. Планування, організація та здійснення зв'язків з громадськістю. Роль зв'язків з громадськістю у побудові іміджу. Засоби масової інформації як інструмент взаємодії з громадськістю.

Предмет: є покращення якості громадських та неприбуткових організацій шляхом впровадження консультування і управління проектами, бізнес-планом; спрямованих на підвищення роботи в громадській сфері та прагнення поглибити свої навички управління в неприбутковому секторі.

Бізнес комунікації

Мета: вивчення та засвоєння основних понять і категорій мови як засобу професійної комунікації у міжкультурному середовищі.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Поняття ділової комунікації. Основні форми ділової комунікації. Поняття комунікативного процесу. Види комунікації. Основні принципи комунікації у професійному середовищі. Ефективність комунікативної політики. Особливості міжкультурної бізнес-комунікації. Комунікативна стратегія у сфері маркетингу. Типи сприйняття міжкультурних відмінностей.

Предмет: бізнес-комунікація у професійному середовищі.

Економічна діагностика

Метою: викладання навчальної дисципліни є формування системи знань, вмінь та навичок щодо використання методичного апарату економічного діагностування для визначення стану підприємства.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Предмет і завдання дисципліни «Економічна діагностика». Діагностика конкурентного середовища підприємства. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів. Діагностика конкурентоспроможності підприємства. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства. Діагностика майна і ринкова вартість підприємства. Управлінська діагностика. Діагностика виробничого потенціалу підприємства. Фінансова діагностика. Діагностика економічної безпеки підприємства. Діагностика економічної культури підприємства

Предметом: вивчення навчальної дисципліни є процес економічної діагностики підприємства.

Менеджмент ринку послуг

Мета: дати студентам цілісну і логічно-послідовну систему теоретичних знань про методологію та практику менеджменту діяльності підприємств на ринку за умов дії ринкового механізму господарювання.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Суть менеджменту діяльності підприємств на ринку товарів і послуг та його місце в системі економіки і управління. Розвиток теорії та практики менеджменту підприємств в контексті теорії світового менеджменту. Управління організаційними змінами та інноваціями на ринку товарів і послуг. Внутрігосподарський механізм підприємства. Процес прийняття рішень у менеджменті. Планування та контроль у системі менеджменту діяльності підприємств на ринку товарів і послуг. Менеджмент трудових ресурсів підприємства.

Маркетингове забезпечення діяльності підприємств на ринку товарів і послуг. Управління ефективністю в менеджменті.

Предмет: формуванню у менеджерів ділових якостей, професіоналізму, творчої активності, підприємництва, самостійності в процесі розробки й прийняття рішень, організованості, готовності працювати в умовах ринкової економіки.

Антикризовий менеджмент

Мета: формування знань об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей запобігання та управління кризами у високо конкурентному середовищі, знань і навичок управління в нестандартних кризових ситуаціях, аналітичного мислення.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Кризи і антикризове управління. Стратегічні цілі і завдання антикризового менеджменту. Криза як етап життєвого циклу розвитку підприємства. Ризикозахищеність підприємства. Маркетинг та бенчмаркінг в антикризовому управлінні. Реінжиніринг, інвестиційна та інноваційна політика в антикризовому управлінні. Контролінг, санація та реструктуризація як методи запобігання кризовим явищам в організації. Аналіз і моніторинг кризових явищ. Визначальні складові стилю керівництва в антикризовому менеджменті.

Предмет: комплексна система управління підприємством спрямована на запобігання або усунення несприятливих для бізнесу явищ за допомогою використання всього потенціалу сучасного менеджменту.

Формування та використання потенціалу підприємства

Мета: засвоєння теоретичних і прикладних знань про методи і процеси управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Потенціал підприємства як об'єкт управління та оптимізація його структури. Суть і принципи управління потенціалом підприємства. Капітал як основне джерело підвищення ефективності формування та розвитку потенціалу підприємства. Генезис моделей управління потенціалом підприємства. Особливості цільової моделі, орієнтованої на вартість. Система інформаційного забезпечення управління потенціалом підприємства. Системи і методи аналізу потенціалу підприємства. Системи планування потенціалу підприємства. Системи внутрішнього контролю і контролінгу потенціалу підприємства. Поняття результативності використання потенціалу підприємства та необхідність управління нею. Особливості визначення результативності використання потенціалу підприємства. Управління результативністю використання потенціалу підприємства.

Предмет: формування та використання методів, процесів управління потенціалом підприємства.

Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків

Мета: формування системного мислення щодо методології економічного обґрунтування господарського рішення стосовно визначення доцільності

розроблення та впровадження у виробничу діяльність підприємства результатів певного техніко-організаційного заходу або інвестиційного проекту із різним ступенем невизначеності та ризику.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Сутнісна характеристика господарських рішень, Технологія прийняття рішень господарської діяльності, Методичні основи підготовки господарських рішень, Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їхньої ефективності, Прогнозування та аналіз господарських рішень, Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень, Критерії прийняття господарських рішень за умов ризику,

Предмет: забезпечення високої якості прийнятого господарського рішення в умовах невизначеності зовнішнього й внутрішнього середовища, з урахуванням чинників обмеженості ресурсів, невизначеності ситуації й ризику інвестицій.

Міжнародний менеджмент

Мета: опанувати основні положення міжнародного менеджменту, методи і прийоми міжнародного менеджменту як специфічного виду управлінської діяльності у сфері міжнародного бізнесу. Формування у студентів глобального мислення на підґрунті здобуття комплексних знань в галузі теорії та практики міжнародного менеджменту, вивчення змісту, форм прояву та механізму управління міжнародною економічною діяльністю підприємств (організацій) та набуття навичок практичного застосування принципів, методів і функцій менеджменту в міжнародному ринковому середовищі.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Суть і характерні риси міжнародного менеджменту. Теоретичні засади, особливості та завдання міжнародного менеджменту. Концепції та моделі міжнародного менеджменту. Міжнародний бізнес, його сутність, розвиток та особливості. Сутність, принципи та методи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Суть міжнародного стратегічного планування. Характеристика та класифікація основних типів міжнародних стратегій. Сучасні стратегічні орієнтири транснаціональних корпорацій. Особливості стратегічного планування в різних формах міжнародного бізнесу. Сутність та організаційна структура транснаціональних корпорацій (ТНК). Особливості функцій менеджменту і планування в міжнародних корпораціях. Транснаціональні корпорації як об'єкт міжнародного менеджменту. Сутність та особливості фінансового менеджменту в міжнародному бізнесі. Основні напрями фінансового менеджменту в ТНК. Нетрадиційні методи фінансування. Комунікаційні бар'єри і підвищення ефективності міжнародних комунікацій. Міжнародні переговори. Сутність прийняття рішень у міжнародних корпораціях, їх особливості. Ключові сфери прийняття рішень у міжнародних корпораціях. Особливості управління людськими ресурсами в міжнародних корпораціях. Навчання та адаптація кадрів у міжнародному бізнесі. Команди у міжнародних корпораціях. Методи та форми здійснення торговельних операцій міжнародних компаній. Експортні операції. Страхування і державна підтримка експортних операцій міжнародних корпорацій. Особливості складання контрактів у міжнародних корпораціях.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення відносин у сфері управління міжнародним бізнесом суб'єкта господарювання, принципи, методи та інструментарій міжнародного менеджменту.

Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Мета: формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань і практичних навичок щодо прийняття і виконання управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Теоретичні засади менеджменту ЗЕД. Сутність планування ЗЕД. Принципи та види планування ЗЕД. Прогнозування у сфері ЗЕД. Бюджетне планування ЗЕД. Планування грошових потоків в ЗЕД. Особливості бізнес-планування міжнародних інвестиційних проектів. Організація ЗЕД. Основні форми проектування організацій, задіяних у ЗЕД. Організація закордонної виробничо-господарської діяльності великих та малих підприємств. Кадрова політика у ЗЕД. Мотивація працівників у сфері ЗЕД. Роль етики у забезпеченні ЗЕД. Контроль, діагностування та регулювання ЗЕД. Сутність контролю ЗЕД. Регулювання ЗЕД. Форми та інструменти регулювання ЗЕД. Методи менеджменту та управлінські рішення у ЗЕД. Сутність та види методів менеджменту у ЗЕД. Види управлінських рішень у ЗЕД та рівні їх прийняття. Ризики при прийнятті рішень у ЗЕД. Антикризовий менеджмент ЗЕД. Інструментарій запобігання кризовим явищам у ЗЕД.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення відносин у сфері організації та управління зовнішньоекономічною діяльністю, суб'єкта господарювання, принципи, методи та інструментарій менеджменту ЗЕД.

Логістичний менеджмент

Мета: оволодіння теоретичними знаннями з питань логістичного менеджменту, активним інтегруючим потенціалом, здатним зв'язати воедино і покращити взаємодію між базовими функціональними сферами постачання, виробництвом, маркетингом, дистрибуцією, організацією продажу та набуття практичних вмінь і навичок щодо використання логістичного менеджменту для підвищення стійкості підприємства, координації дій та вирішення конфліктних ситуацій

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Предмет, метод і задачі курсу, Організаційні структури в компанії, Логістичне стратегічне планування, Поточне та оперативне логістичне планування, Аналіз, контроль та аудит, Логістичний персонал, Управління персоналом підрозділу логістики, Інформаційне, технічне і програмне забезпечення логістичного менеджменту.

Предмет: організація роботи служби логістики на підприємстві та логістичного персоналу, формування навичок планування, організації роботи, контролю та контролінгу в логістичних системах; організація координації діяльності структурних підрозділів компанії, а також взаємодії з партнерами по бізнесу.

Управління витратами

Мета: одержання знань в області управління собівартості і аналізу витрат та їх практичного застосування в виробничих умовах.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Економічна суть, завдання і значення управління витратами. Місце управління витратами в системі менеджменту підприємств і організацій. Характеристика та класифікація виробничих витрат. Структура та формування витрат. Калькулювання собівартості – основа управління виробничими витратами. Методика калькулювання собівартості. Планування, нормування і прогнозування затрат як складові елементи управління витратами. Управління змінними витратами. Управління постійними витратами. Управління витратами на збут продукції. Управління фінансовими та іншими витратами. Системи і методи обліку затрат на виробництво та їх вплив на управління витратами. Контроль в управлінні виробничими затратами. Управління витратами та ефективність виробництва.

Предмет: закономірності і тенденції споживання ресурсів підприємства у процесі кругообігу господарських засобів з точки зору їх мінімізації.

Управління санацією підприємств

Метою: навчальної дисципліни є формування у студентів системи фундаментальних знань з управління процесами оздоровлення підприємства, а також щодо засобів, механізмів та інструментарію виведення суб'єктів господарювання зі стану кризи.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Фінансова санація підприємства, її економічний зміст та порядок проведення. Санаційний контролінг. Санаційний аудит. Внутрішні механізми санації підприємства. Санація балансу. Зовнішні фінансові джерела санації підприємства. Реструктуризація підприємства. Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства. Оцінка вартості майна підприємства. Державна підтримка санації підприємств.

Предмет: економічні відносини, що виникають у процесі проведення фінансової санації, реорганізації, банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання.

Управління конкурентоспроможністю підприємств

Метою навчальної дисципліни є формування системи теоретичних і прикладних знань та вмінь щодо сутності конкурентоспроможності як категорії і як властивості підприємства ринкової економіки; конкурентного середовища підприємства, його конкурентних переваг та конкурентних стратегій; конкурентоспроможності товару та методів її оцінки.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Конкуренція та конкурентоспроможність як категорії ринкової економіки. Еволюція конкурентних відносин. Конкурентне середовище підприємства. Державна політика в сфері регулювання конкуренції. Конкурентні переваги підприємства. Конкурентні стратегії підприємства. Конкурентоспроможність товару та методи її оцінки. Конкурентоспроможність підприємства. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності. Управління конкурентоспроможністю підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність методів, засобів і способів розробки і реалізації управлінських рішень, зв'язаних з формуванням і використанням складових конкурентоспроможності підприємств.

Самоменеджмент

Мета: вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з проблем самоствердження, самовдосконалення та самоконтролю для управління власним розвитком та розвитком співробітників, а також набуття лідерських якостей для забезпечення ефективного розвитку організації.

Зміст дисципліни розкрито в наступних темах: Теоретичні основи самоменеджменту. Методологічні основи самоменеджменту. Валеологічні основи самоменеджменту. Акмеологічні основи самоменеджменту. Людина як суб'єкт і об'єкт самоуправління. Людина як система самоуправління. Чинники, що впливають на самоменеджмент. Стратегічний самоменеджмент. Повсякденний самоменеджмент (тактичний). Кар'єра як мета самоменеджменту. Теоретичні основи акмеологічного тренінгу. Методика і технологічні елементи акмеологічного тренінгу.

Предмет: особливості процесу самоуправління життєдіяльністю і діяльністю людини як індивіда, суб'єкта, особистості, індивідуальності й універсума.

ПОГОДЖУЮ

Ректор ЧНУ ім. Петра Могили

№ 11 _____ 2017 р.

Міністерство освіти і науки України

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРА

Галузь знань 0306 – менеджмент і адміністрування

Напрямок підготовки 6.030601 – менеджмент

Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр

Кваліфікація: бакалавр з менеджменту

